

„Az európai lélek nem akar eltántorodni az egyén szabadságának elvétől“

P. Borbély István előadása a Katolikus Szabadegyetemen a magyarság hivatásáról — „Nem ázsiai despotizmusra van szükség, hanem meg kell teremteni az individualizmus és a kollektívizmus harmóniáját“

(A Délmagyarország munkatársától) A Katolikus Szabadegyetem előadásorozatának keretében kedden este a tanárképző főiskola előadótermében P. Borbély István főiskolai tanár, Jézustársasági szerzetes tartott előadást „Európai problémák és a mai magyarság“ címen. Ezt megelőzőleg Hegedűs Béla, a felsőipariskola hitoktató-lelkésze ismertette az Emericana munkaközösségének problémáját. A nemrég megalakított munkaközösség szociális munkára kívánja kiképezni a tanfolyamok hallgatóit.

P. Borbély István előadása bevezetéseképpen azt a fogalmat ismertette, amely a háború után európai probléma néven született meg a köztudatban. A háború és a forradalmak nyilvánvalóvá tették, hogy Európa legtöbb vagyonát, az európai kultúrát súlyos veszedelem fenyegeti. Felmerült a háború után a kérdés: hogyan lehetne megmenteni ezt a földrészt.

Sok kiskorú kísérlet történt.

— Ilyen volt szerinte a „Pán-Európa“ gondolata, amely hódító utra indult, de elbukott. A gondolat elbukása következtében vergődik ma két táborra szakadva Európa.

— A magyar közvélemény — folytatta — sajnos, ezek iránt a kérdések iránt nem tanúsított soha érdeklődést. A háború után az a vélemény alakult ki, hogy Magyarország Európától már nem várhat semmit. Ez keltette fel a turáni állam megalkotásának az álmát. Ma már enyhült kissé a helyzet, már mutatkozik némi érdeklődés az európai kérdés iránt.

Az előadó ezután az európai lélek fogalmát igyekezett meghatározni. Az európai lélek európai emberben tudatosul csak akkor válik, ha nem Európa területén tartózkodik. Ekkor őrzi meg, hogy Európa mennyire különbözik minden más föld részéről és hogy európai embernek csak Európában lehet a hazája. Európához Északamerika áll talán lelkileg legközelebb, de például évszázadok múlva érheti csak utol Amerika Európa tudományos életének mélységét. A többi földrész még idegenebb az európai számára. Ez a felismerés tette tudatossá az európai lélek létezését.

— Az európai lélek a görög és római kultúrából szívta magába a tisztá nacionalizmust. Ebből a nacionalizmusból kissé kigyógyította a kereszténység, amely azonban meghagyta belőle azt, ami értelmi belátást és objektívítást jelent. Európában nem érvényesülhetett soha olyan politikai irányzat, amelynek ne lett volna valami eszméi alakja. Az európai embert az aktivitás, a munka szeretete is jellemzi. Az emberi lélek kutató, felfedező.

Az európai lélek fontos alkotó eleme az individualizmus. Az egyén szabadságának elvétől még ma sem akar az európai lélek eltántorodni.

— De az európai lélek leglényegesebb jellemvonása az, hogy a tisztult istenhitben, Mózes és Szent Pál hitében gyökerezik.

— Ez az európai lélek ma válságba jutott, — mondotta ezután. A technika kifejlődése tért nyitott a materialista felfogás előtt. Az európai lelket vissza kell adni rendeltetésének. Meg kell teremteni azokat az állapotokat, amelyekre az emberek vágyódnak, de úgy, hogy az megfelelően az európai lélek sajátosságának.

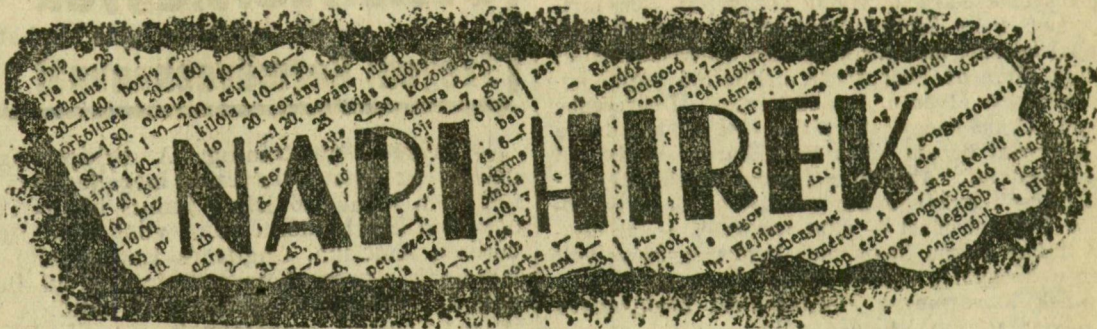
Nem ázsiai despotizmusra van szükség, hanem meg kell teremteni azt a korszakot, amelyben az individualizmus harmoniában van a kollektívizmussal.

Igy Európa kulturális vezető szerepét nem veszítheti el.

— A magyarságnak is Európa mellett van a helye, más irányban nem kereshet magának boldogulást. A magyarság lelke azonos az európai lélekkel. Feladata, hogy megtartsa a kereszténységet és mutassa példaképpen a többi európai államok felé. De el kell ismerni, hogy az itteni nehézkes konzervatívizmus elidegenítette kissé a magyarságtól az európai lelket, amely nem tudja meg-

érteni azt az érzéketlenséget, amellyel elmegy a proletártömegek mellett.

Európa nem tudja megérteni azt sem,

Csönd Madrid körül

A valenciai kormány Miaya tábornokot teljhatalommal ruházta fel

Gibraltár, február 16. De Llano tábornok tegnapi rádióbeszédében közölte, hogy az előnyomulás két-három napig szünetelni fog mert a Jarama folyón hidat kell venni a főváros bekerítése érdekében.

A felkelők jelentésével szemben a kormány azt közli, hogy a milícia több helyen szétszórta a támadó felkelőket. Célolják, hogy a felkelők elfoglalták volna Argandát.

A valenciai kormány Miaya tábornokot bizta meg újból Madrid védelmének irányításával.

A kormány Miaya tábornokot teljhatalommal ruházta fel.

A védelmi tanácsnak kedden kiadott rövid közleménye szerint hétfőn véget ért a heves összecsapás a jaramai szakaszon. Azóta sem erről a szakaszból, sem a többi madridi szakaszból nincs fontosabb jelentés való.

A madridi bombázás kára: 400 millió

Madrid, február 16. A fővárosban hétfőn és kedden nyugalom volt. Megkezdtek az ágyazás által feltépett utcák kövezetének rendbehozását. Már csak nyugaton, a külvárosokban látszik meg a város körüli küzdelem hatása. Egyes részeken az elhagyott házak rommá vannak lőve. A templomok és gyárak homlokzata beomlott. A kárt 400 millió pezetára becsülik.

10 spanyol, 15 szovjetgőzös

Istanbul, február 16. A legutóbbi tíz nap alatt a tengerszoroson 10 spanyol hajó és 15 szovjet-hajó haladt át Spanyolország felé. A hajók hadianvagot és lőszert szállítottak.

Szombattól kezdve tilos az önkéntestoborzás

Londoni jelentés közli azt a hivatalos közleményt, amelyet a semlegességi albizottság üléséről adtak ki az ellenőrzési terv keresztülvitelére. A kommuniké szerint minden érdekelt állam megtiltja saját területén a toborzást akármelyik spanyol küzdőfel részére. Ez a rendelkezés szombaton éjjelkor lép életbe. Az érdekelt kormányok tartoznak a megfelelő rendszabályok életbeléptetéséről a bizottságot értesíteni és alávetik magukat az ellenőrzési rendszernek. Az ellenőrzési terv március 6-án éjjelkor lép életbe.

Az albizottságban Anglia, Belgium, Csehszlovákia, Franciaország, Németország, Olaszország, Svájc és Szovjetország delegátusa ismertette kormányának álláspontját.

hogy itt olyan döntő szerepe van még mindig a protekcionizmusnak, a születési kiváltságnak.

— Ezekkel a jelenségekkel kell leszámolni, ha azt akarjuk, hogy nálunk is otthon találjon az európai lélek, amely azt sem érti meg, hogy mi történelmi jogokra hivatkozva kívánunk különleges bánásmódot. Az európai lélek csak a tényleges érték előtt hajlik meg. A legfontosabb feladat a nemzeti műveltség, a kultúra kimélyítése. Nem szabad megelégedni az árvalányhajás magyar táncok mutogatásával, igazi, nemzeti kultúrát kell mutatni. Európai jövőt csak munkával, elmélyült nacionalizmussal érhet el a magyarság.

Az előadást nagy tapsal fogadta a közönség.

— Székrekedésben szenvedőknél reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcsere megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtálja s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

Görög Sándor kártérítési pere a város ellen. Kedden délelőtt dr. Schwepler János törvényszéki bíró perfelvételt tartott Görög Sándornak, a szegedi színház volt titkárnak, majd igazgatójának ismeretes perében. Görög Sándor 60.000 pengőt követel a várostól azon a címen, hogy igazgatósága idején a város nem javíttatta meg a színház fűtőköszülékét és emiatt elmaradt a közönség a színházból, mert a nézőtér hideg volt. A perben a keddi perfelvételi tárgyaláson Görög Sándort dr. Lugosi Döme képviselte, a város részéről dr. Hévézy András tb. ügyész jelent meg a perfelvételnél.

Meghalt Nagy Ferenc volt közlelmezési miniszter. Budapestről jelentik: Dr. Nagy Ferenc nyugalmazott közlelmezési miniszter vasárnap Péterfűrdőre utazott rokonainak meglátogatására. Ott váratlanul elhunyt. Dr. Nagy Ferenc 24 éves korában Miskolc főjegyzője, később a város polgármestere, főispánja lett. A háború alatt az élelmezési miniszteri megszervezésével országos figyelmet keltett. 38 éves korában elvállalta a közlelmezési minisztérium vezetését. Sikeresen megoldotta a Felvidék inséges vidékeinek élelmezését, azokon a területeken is, amelyeken az ellenség pusztított. A proletárdiktatúra alatt többször letartóztatták, halálra ítélték, de sikerült olasz segítséggel megmenekülnie. Az utóbbi időben agrármozgalmakban vett részt.

Ha sajtót vesz, figyeljen a Stauffer névre.

ELŐADÁSOK. A Ferenc József Tudományegyetem Barátai Egyesülete természettudományi szakosztálya szerdán délután 5 órai kezdettel szakülést tart az I. számú vegytani intézet termében. A szakülésen Boros János „Ion vezetés vékony kristály rétegekben“, Györflyné Greisler Irma: „A Magas Tátra Euphratiai rendellenességei“, Renczes Ferenc „Tapasztalatok Szeged környékén a gyapottermesztés terén“ és dr. Szentgyörgyi Albert „Az oxidáció és fermentáció viszonya“ címmel tart előadást. — A Dolgozó Nők Klubjában (Kelemen-utca 11., I.) ma este 7 órakor Déri Ernőné az Exlibris-gyűjtés szépségéről tart előadást jellegzetes példányok bemutatásával.

A bécsi füstlő repülőgépek. Bécsből jelentik: Bécs felett két ízben megjelent füstjelző repülőgép ügyében megindult vizsgálat eddig még nem vezetett eredményre. A repülőgép pénteken és hétfőn Bécs felett északi irányban repült el, de az utirányt a rossz látási viszonyok miatt pontosan megállapítani nem lehetett. Külföldi illetékes helyen az ellenőrzés és megfigyelő szolgálat sem tudott pozitív eredményt felmutatni. Megállapították, hogy ezidő szerint Ausztriában nincs repülőgép, amely füstjelzésre alkalmas.